УДК 342.9
DOI https://doi.org/10.32782/2521-6473.2025-4.26

О. С. Дніпров, доктор юридичних наук,
старший дослідник, ректор
Київського національного університету будівництва і архітектури
ORCID: 0000-0002-7157-9748

В. В. Нікітін, доктор юридичних наук,
завідувач кафедри права та публічного управління
Київського національного університету будівництва і архітектури
ORCID: 0000-0001-6915-6319

PROZORRO MARKET У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Статтю присвячено комплексному дослідженню Prozorro Market як спеціалізованого електронного каталогу в архітектурі публічних закупівель України, а також з'ясуванню його місця у механізмі адміністративно-правового регулювання закупівельних відносин в умовах воєнного стану, цифровізації державного управління та поступової адаптації національного законодавства до права Європейського Союзу. У роботі доведено, що Prozorro Market уже не можна сприймати лише як технічний сервіс або спрощений цифровий інструмент для закупівлі стандартних товарів. Йдеться про окремий правовий інститут, який поєднує у собі ознаки адміністративної процедури, електронної платформи публічного адміністрування, механізму організації конкуренції між постачальниками та форми укладення господарського договору в умовах дії імперативних приписів публічного права. Саме така подвоєна – публічно-правова і приватно-правова – природа Prozorro Market визначає специфіку його правового режиму, структуру компетенції суб'єктів, порядок формування прав та обов'язків сторін, а також систему контролю, моніторингу й оскарження. У статті обґрунтовано, що публічно-правовий елемент Prozorro Market проявляється через визначення державою правил доступу до каталогу, встановлення порядку формування та використання електронного каталогу, регламентацію ролі централізованих закупівельних організацій та адміністраторів категорій, імперативність вимог щодо вартості, предмета закупівлі, способів відбору постачальника, строків, оприлюднення інформації та контролю з боку уповноважених органів. Приватно-правовий елемент розкривається через договірну природу кінцевого результату закупівлі, свободу економічної ініціативи постачальників, елементи оферти та акцепту в межах електронного каталогу, а також через застосування цивільно- і господарсько-правових конструкцій до виконання, зміни та припинення договору, укладеного за результатами відбору в Prozorro Market. Доведено, що чинна модель правового регулювання Prozorro Market базується насамперед на Законі України «Про публічні закупівлі», постанові Кабінету Міністрів України № 822 від 14.09.2020, якою затверджено Порядок формування та використання електронного каталогу, а також на постанові Кабінету Міністрів України № 1178 від 12.10.2022, що встановила особливості закупівель в період дії воєнного стану. Саме поєднання цих нормативних блоків забезпечило функціональний перехід від допоміжної моделі «електронного магазину» до повноцінного конкурентного інструменту закупівлі товарів, який сьогодні виступає альтернативою відкритим торгам для частини товарних закупівель та окремих категорій замовників. Окремо показано, що після змін 2023-2026 років правовий режим каталогу став більш жорстко інтегрованим у загальну систему воєнних «Особливостей», а це вимагає нового рівня доктринального осмислення. Проаналізовано наукові праці українських дослідників, офіційні інформаційні ресурси Prozorro, а також релевантну практику Верховного Суду щодо моніторингу закупівель, планування, обґрунтованості висновків органів контролю та захисту прав учасників у сфері публічних закупівель. На цій основі встановлено, що ключовими проблемами сучасного розвитку Prozorro Market залишаються: фрагментарність нормативного масиву; залежність значної частини правил від підзаконного регулювання; неповна визначеність правового статусу адміністраторів каталогу; недостатня деталізація порядку формування специфікацій та оцінки еквівалентності товару; ризики формального контролю та нестача єдиних судових підходів до оцінки дій замовника при використанні електронного каталогу; а також потреба у кращій синхронізації каталогу з інструментами моніторингу, аналітики та електронного документообігу. У статті запропоновано авторське бачення адміністративно-правового механізму функціонування Prozorro Market, до якого віднесено нормативну, інституційну, процедурну, цифрову, контрольну та договірну підсистеми. Доведено, що ефективність цього механізму залежить не лише від формального опису процедур, а й від збалансованості дискреції адміністраторів категорій, якості специфікацій, можливості перевірки рішень щодо допуску постачальників та наявності належних гарантій добросовісної конкуренції. На цій підставі сформульовано пропозиції щодо вдосконалення законодавства та практики: кодифікації правил використання Prozorro Market на рівні закону; унормування поняття та ознак електронного каталогу в ширшому функціональному значенні; розмежування повноважень державного адміністратора системи, централізованих закупівельних організацій та адмі-

© О. С. Дніпров, В. В. Нікітін, 2025
Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

ністраторів окремих категорій; деталізації правил формування профілів товарів і технічних специфікацій; впровадження підвищених стандартів мотивування дій органів контролю; розширення аналітичних та інтероперабельних можливостей системи. Науковий внесок статті полягає у тому, що в ній уперше в межах адміністративно-правового підходу системно обґрунтовано подвійну природу Prozorro Market, запропоновано цілісну модель його адміністративно-правового механізму та сформульовано практичні напрями модернізації правового регулювання каталогу в контексті воєнного стану, повоєнного відновлення та євроінтеграції України.

Ключові слова: *Prozorro Market; електронний каталог; публічні закупівлі; адміністративно-правовий механізм; запит ціни пропозицій; централізована закупівельна організація; воєнний стан; цифровізація; контроль закупівель; договір про закупівлю.*

O. S. Dniprov, V. V. Nikitin. Prozorro market in the system of public procurement: administrative-law mechanism and prospects for development

The article provides a comprehensive study of Prozorro Market as a specialized electronic catalogue within the architecture of Ukrainian public procurement and clarifies its place in the administrative-law mechanism governing procurement relations in the conditions of martial law, digital transformation of public administration, and gradual approximation of Ukrainian legislation to European Union law. The paper argues that Prozorro Market can no longer be treated merely as a technical service or a simplified digital tool for purchasing standardised goods. It should be regarded as a separate legal institution combining the features of an administrative procedure, an electronic platform of public administration, a mechanism for organising competition among suppliers, and a contractual model for concluding a commercial agreement under the mandatory rules of public law. This double nature - public-law and private-law - explains the specificity of its legal regime, the structure of powers and responsibilities of the actors involved, the procedure for the emergence of rights and obligations, and the system of control, monitoring, and remedies. The study demonstrates that the public-law element of Prozorro Market is reflected in the state-defined rules of access to the catalogue, the mandatory procedure for the formation and use of the electronic catalogue, the regulation of the role of centralized procurement organizations and category administrators, as well as in the imperative requirements concerning thresholds, subject matter, supplier selection methods, time limits, publication of information, and public supervision. The private-law element manifests itself through the contractual nature of the final procurement outcome, the freedom of economic initiative of suppliers, the offer-and-acceptance logic embodied in the electronic catalogue, and the application of civil and commercial law constructions to the performance, amendment, and termination of contracts concluded following selection in Prozorro Market. The article proves that the current model of legal regulation of Prozorro Market is primarily based on the Law of Ukraine "On Public Procurement", Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 822 of 14 September 2020 approving the Procedure for the Formation and Use of the Electronic Catalogue, and Resolution No. 1178 of 12 October 2022 establishing special wartime procurement rules. The combination of these normative blocks enabled the transformation of the catalogue from an auxiliary "state e-shop" into a fully competitive procurement instrument which currently operates as an alternative to open tendering for a certain range of goods and for particular categories of contracting authorities. The paper also shows that the amendments introduced in 2023-2026 made the catalogue much more deeply integrated into the general wartime procurement framework, which requires renewed doctrinal reflection and a more coherent legislative model. The author analyses Ukrainian academic literature, the materials uploaded by the user, official Prozorro information resources, and relevant Supreme Court practice concerning procurement monitoring, planning, reasoning of control authorities' conclusions, and judicial protection of the rights of procurement actors. On this basis, the article identifies the major current challenges of Prozorro Market: fragmentation of the normative framework; excessive dependence on secondary legislation; insufficient clarity of the legal status of catalogue administrators; underdeveloped regulation of commodity specifications and equivalence assessment; risks of formalistic control; lack of consistent judicial approaches to the review of contracting authorities' actions when using the electronic catalogue; and the need for better synchronization of the catalogue with monitoring, analytics, and electronic document flows. The paper offers an original concept of the administrative-law mechanism of Prozorro Market which includes normative, institutional, procedural, digital, control, and contractual subsystems. It is argued that the effectiveness of this mechanism depends not only on the formal design of procedures but also on the balance of discretion of category administrators, the quality of product profiles and specifications, the verifiability of decisions on supplier admission, and the availability of safeguards for fair competition. On this basis, the article formulates proposals aimed at improving legislation and practice: codification of the basic rules of Prozorro Market at the level of statute; clarification of the notion and legal features of the electronic catalogue in a broader functional sense; clearer separation of powers between the state administrator of the system, centralized procurement organizations, and category administrators; more detailed regulation of product profile formation and technical specifications; higher standards of reasoning for acts of control authorities; and the expansion of the analytical and interoperability capacities of the system. The scholarly contribution of the article lies in the fact that, within an administrative-law framework, it systematically substantiates the dual nature of Prozorro Market, proposes an integral model of its administrative-law mechanism, and formulates practical directions for the modernization of catalogue regulation in the context of martial law, post-war recovery, and Ukraine's European integration.

Key words: *Prozorro Market; electronic catalogue; public procurement; administrative-law mechanism; request for quotations; centralized procurement organization; martial law; digitalization; procurement control; procurement contract.*

Вступ. Цифрова трансформація публічних закупівель в Україні зумовила появу цілої низки правових інструментів, які одночасно спрощують придбання товарів для державних і комунальних замовників та змінюють саму логіку адміністративного регулювання закупівельних відносин. Одним із таких інструментів

став Prozorro Market – електронний каталог у складі електронної системи закупівель, що використовується для відбору постачальника товарів у стандартизованих категоріях [4]. На нормативному рівні електронний каталог визначено як систематизовану базу актуальних пропозицій, що формується та супроводжується централізованою закупівельною організацією в електронній системі закупівель [4]. У досліджених наукових працях підкреслюється, що сучасна система публічних закупівель дедалі більше спирається на цифрові механізми аналітики, моніторингу та стандартизації, а ефективність таких механізмів прямо впливає на економію бюджетних коштів і рівень прозорості сфери закупівель [1, с. 69; 2, с. 49].

Особливість Prozorro Market полягає в тому, що він займає проміжне, але стратегічно важливе місце між класичними конкурентними процедурами закупівель та закупівлями без використання електронної системи. У період дії воєнного стану це значення лише зросло. Відповідно до пункту 11 Особливостей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 1178, для закупівель товарів і послуг вартістю нижче встановлених порогів замовники можуть використовувати електронну систему закупівель, у тому числі електронний каталог [6]. Водночас для товарів від 100 тис. грн електронний каталог став однією з альтернатив відкритим торгам з особливостями, а запит ціни пропозицій у межах каталогу фактично перетворився на швидкий конкурентний метод закупівлі [6; 8].

У практичному вимірі це означає, що Prozorro Market більше не можна описувати тільки як «інтернет-магазин для державних замовників», хоча саме так система нерідко презентується в інформаційних матеріалах [7; 10]. Така характеристика відображає функціональну зручність інструмента, однак недостатньо пояснює його юридичну природу. Електронний каталог є елементом електронної системи закупівель, функціонує на підставі імперативних норм публічного права, включає адміністративно визначені ролі державного підприємства «Прозорро», централізованих закупівельних організацій, адміністраторів категорій, замовників та постачальників, а також породжує наслідки, що можуть бути предметом контролю, моніторингу й судового оскарження [5; 6; 10].

З іншого боку, Prozorro Market має виразний приватноправовий вимір. У межах каталогу суб'єкти господарювання ініціативно подають свої пропозиції, конкурують між собою за ціною та якістю, вступають у переддоговірні зв'язки і зрештою укладають договори про закупівлю, які за своєю природою є господарськими договорами. Це дає підстави стверджувати, що інститут електронного каталогу поєднує регулятивні засоби адміністративного права з механізмами цивільного і господарського права, тобто втілює подвійну природу, яка потребує окремого доктринального аналізу [4; 21; 22].

Незважаючи на високу практичну значущість Prozorro Market, у вітчизняній юридичній літературі він тривалий час залишався на периферії системних досліджень. Значна частина публікацій зосереджена або на загальних питаннях функціонування системи Prozorro, або на особливостях закупівель в умовах воєнного стану, або на статистичній оцінці ефективності закупівельних процедур [1; 2; 3]. Інформаційні матеріали Prozorro та профільних медіа детально пояснюють практичний алгоритм користування каталогом, однак не ставлять питання про його місце у системі адміністративно-правового регулювання [7; 8; 9]. Внаслідок цього залишається відкритим питання: чи слід розглядати Prozorro Market лише як технічний модуль системи, чи як відносно самостійний правовий інститут?

Потреба у відповіді на це питання посилюється ще й тим, що нормативний масив, який регулює використання каталогу, має багаторівневий і динамічний характер. Закон України «Про публічні закупівлі» містить базове визначення електронного каталогу та загальні принципи функціонування системи закупівель [4], тоді як постанова Кабінету Міністрів України № 822 деталізує порядок формування й використання каталогу [5]. Додатково постанова № 1178 у період воєнного стану встановила особливий режим закупівель, суттєво вплинувши на функціональне навантаження Prozorro Market [6]. Така фрагментація норм об'єктивно ускладнює правозастосування і вимагає систематизації.

Важливо й те, що практика Верховного Суду в сфері публічних закупівель, хоча й не завжди прямо присвячена електронному каталогу, уже сформувала низку загальних правових орієнтирів, які мають безпосереднє значення для Prozorro Market. Йдеться насамперед про обов'язковість дотримання встановленої законом або підзаконним актом процедури закупівлі, про вимоги до належного планування закупівель, про стандарти мотивованості висновків органів моніторингу та про судовий контроль за діяльністю органів оскарження [16-19]. Саме через призму цієї практики можливо окреслити межі дискреції замовника і контролюючих органів при використанні каталогу.

Отже, обрана тема має не лише теоретичне, а й прикладне значення. В умовах воєнного стану, бюджетних обмежень, зростання потреби в оперативних закупівлях та одночасного збереження вимог щодо прозорості і конкуренції Prozorro Market поступово перетворюється на один із ключових інструментів забезпечення балансу між швидкістю і правомірністю закупівель. Це робить необхідним всебічне адміністративно-правове дослідження механізму його функціонування і перспектив його розвитку.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що електронний каталог став одним з найбільш затребуваних інструментів для придбання стандартних товарів у системі публічних закупівель. За оцінками, наведеними у досліджених наукових статтях, цифровізація закупівельних процедур забезпечує зниження транзакційних витрат, підвищення прозорості та розширення можливостей моніторингу [1, с. 70; 2, с. 50].

У цьому контексті Prozorro Market є не просто технічним доповненням до Prozorro, а механізмом, що інституціоналізує стандартизований і відносно швидкий доступ державних замовників до конкурентного відбору постачальників товарів. У сучасних умовах така модель має самостійне значення для забезпечення стійкості публічного сектору, особливо в ситуаціях, коли потреба у швидкому придбанні типових товарів поєднується з вимогою дотримання принципів добросовісної конкуренції та відкритості.

Додаткової актуальності темі надає воєнний стан. Саме в період дії Особливостей, затверджених постановою № 1178, законодавець розширив сферу застосування електронного каталогу. Пункт 11 Особливостей дозволяє замовникам використовувати електронну систему закупівель, у тому числі електронний каталог, для «допорогових» закупівель [6]. Пункт 12 передбачає, що при вартості товару від 100 тис. грн замовник може здійснювати відбір постачальника через електронний каталог, а якщо така закупівля не відбулася – перейти до відкритих торгів або повторного запиту пропозицій [6]. Для окремих категорій закупівель, зокрема для частини продуктів харчування, використання електронного каталогу стало фактично пріоритетним способом придбання [6]. Отже, правовий режим Prozorro Market істотно посилився саме завдяки змінам воєнного часу.

Актуальність теми має і євроінтеграційний вимір. В науковій літературі наголошується, що сучасний розвиток українського закупівельного законодавства відбувається під впливом одночасно двох процесів: безпекової адаптації та наближення до права ЄС [3, с. 15-16]. Електронні каталоги, централізовані закупівлі, цифрові сервіси, аналітичні інструменти та концепція життєвого циклу товару розглядаються як напрями подальшої модернізації закупівельної системи [3, с. 21-22]. У цьому ряду Prozorro Market може розглядатися як український інструмент, який уже сьогодні втілює ідеї стандартизації, спрощення та цифрової інтероперабельності.

Стан наукової розробки теми не можна вважати достатнім. У статті О. М. Вільчинської та С. В. Стебелька основну увагу зосереджено на статистичній оцінці сфери публічних закупівель, рівні конкуренції, частці конкурентних і неконкурентних закупівель, ролі аналітики та міжнародних індикаторів [1, с. 71-77]. Праця М. О. Надтоки фокусується на стані державних закупівель та перспективах впровадження європейського досвіду моніторингу, звертаючи увагу на розширення функціоналу системи Prozorro, ризик-орієнтований контроль і потребу в інноваційних підходах [2, с. 50-52]. Водночас безпосередньо правовий режим електронного каталогу в цих працях розкривається лише фрагментарно.

Праця В. Рєзнікової, Н. Пацурії, В. Поєдинок та А. Головачової цінна тим, що розглядає електронні каталоги серед інструментів, уже запроваджених у національній системі та важливих для повоєнного відновлення й гармонізації з правом ЄС [3, с. 21-25]. Однак і тут електронний каталог поданий як елемент ширшої реформи, а не як самостійний об'єкт адміністративно-правового аналізу. Додаткові публікації, зокрема Н. Г. Здирко, Я. В. Петруненка, матеріали Світового банку та інформаційні ресурси Prozorro, формують важливе тло для розуміння цифровізації закупівель, але не відповідають на питання про систему правових зв'язків усередині Prozorro Market [11-15].

Практика Верховного Суду також підтверджує необхідність окремого аналізу адміністративного механізму в закупівельній сфері. У постанові КАС ВС від 23.02.2023 у справі № 640/7924/20 Суд виходив з того, що проведення закупівлі поза встановленою законом процедурою можливе лише за наявності чітко визначених нормативних підстав, а оцінка правомірності дій замовника має спиратися на його правовий статус і компетенцію [16; 17]. У постанові від 14.12.2023 у справі № 160/14058/21 Верховний Суд підкреслив значення належного планування закупівлі і недопустимість порушення логіки оприлюднення річного плану та тендерної документації [16; 18]. У постанові від 05.03.2020 у справі № 640/467/19 Суд наголосив, що висновок органу моніторингу повинен бути конкретизованим, мотивованим і містити фактичний опис порушення [16; 19]. Хоча ці справи стосувалися ширшої сфери публічних закупівель, правові висновки є повністю релевантними для використання електронного каталогу як елементу системи закупівель.

Значною мірою прогалину наукового аналізу заповнюють інформаційні матеріали системи Prozorro. У статті «Е-каталог в Прозорро. Як проходить процедура закупівлі» зазначено, що Prozorro Market є систематизованою базою актуальних пропозицій товарів постачальників, яку формують та наповнюють адміністратори е-каталогу – централізовані закупівельні організації [7]. У публікації 2024 року «Найшвидший спосіб закупити товар в конкурентний метод» уточнюється, що наразі закупівлі в каталозі відбуваються шляхом запиту ціни пропозицій, а сам каталог дедалі активніше використовується як альтернатива відкритим торгам з особливостями [8]. У матеріалі Balance підкреслюється, що через каталог замовник працює з попередньо верифікованим набором постачальників і стандартизованих товарних позицій, що зменшує навантаження на замовника, але водночас підвищує роль адміністратора та правил доступу до каталогу [9]. Однак ці матеріали мають переважно роз'яснювальний характер і не замінюють правову доктрину.

Мета і завдання статті. Метою цієї статті є формування цілісного наукового уявлення про Prozorro Market як про окремий елемент системи публічних закупівель України та з'ясування його адміністративно-правового механізму функціонування. Для досягнення поставленої мети у статті вирішуються такі завдання: 1) визначити місце Prozorro Market у системі публічних закупівель; 2) охарактеризувати нормативну основу його функціонування; 3) розкрити складові адміністративно-правового механізму використання

електронного каталогу; 4) показати подвійну – публічно-правову і приватно-правову – природу відповідного інституту; 5) проаналізувати релевантну судову практику і значення контрольних процедур; 6) сформулювати пропозиції щодо вдосконалення законодавства та практики.

Методологічно дослідження ґрунтується на поєднанні формально-юридичного, системно-структурного, функціонального та порівняльного підходів. Формально-юридичний метод застосовано для аналізу Закону України «Про публічні закупівлі», постанов Кабінету Міністрів України № 822 та № 1178, а також судових актів Верховного Суду [4-6; 16-19]. Системно-структурний метод використано для виділення нормативної, інституційної, процедурної, цифрової, контрольної та договірної підсистем адміністративно-правового механізму Prozorro Market. Функціональний підхід дозволив дослідити роль електронного каталогу як інструменту забезпечення швидкості закупівель, стандартизації предмета закупівлі та зниження трансакційних витрат. Порівняльний аналіз дав змогу зіставити наукові підходи, статистичні оцінки і практичні роз'яснення щодо функціонування каталогу.

Науковий внесок статті полягає у декількох аспектах. По-перше, у роботі Prozorro Market вперше послідовно охарактеризовано саме як адміністративно-правовий інститут, а не лише як сервіс електронної системи закупівель. По-друге, обґрунтовано його подвійну природу: каталог одночасно є механізмом публічного адміністрування закупівель та середовищем для виникнення приватноправових договірних зв'язків. По-третє, запропоновано авторську модель адміністративно-правового механізму Prozorro Market, яка поєднує шість взаємопов'язаних підсистем. По-четверте, сформульовано конкретні пропозиції щодо вдосконалення законодавства, організації адміністрування каталогу, мотивування контрольних рішень та перспектив розвитку системи у контексті повоєнного відновлення та євроінтеграції.

Виклад основних положень. *Місце Prozorro Market у системі публічних закупівель України.* У системі публічних закупівель України Prozorro Market виконує функцію спеціалізованого цифрового середовища для стандартизованої закупівлі товарів. За змістом Закону України «Про публічні закупівлі» електронний каталог є систематизованою базою актуальних пропозицій, що формується та супроводжується централізованою закупівельною організацією в електронній системі закупівель і використовується замовником для відбору постачальника товару [4]. Уже саме це законодавче визначення показує, що електронний каталог не є нейтральною технічною оболонкою. Його формування прив'язане до визначеного законом суб'єкта – централізованої закупівельної організації, а використання підпорядковане загальним принципам закупівельного законодавства.

На відміну від класичних відкритих торгів, де замовник самостійно формує тендерну документацію і запускає повний цикл конкурентної процедури, у Prozorro Market значна частина підготовчої роботи стандартизована на рівні каталогу. Це стосується категоризації товарів, опису типових характеристик, перевірки постачальників, формування профілів товарів та технічних вимог. Внаслідок цього каталог дозволяє зменшити адміністративне навантаження на замовника, скоротити строк закупівлі й водночас зберегти елемент конкуренції [7; 8]. Саме тому в сучасній закупівельній архітектурі Prozorro Market займає місце між повноцінною конкурентною процедурою та прямою закупівлею, але не зливається повністю ні з однією з цих моделей.

В умовах воєнного стану правова роль каталогу істотно посилилася. Пункт 11 Особливостей дозволяє використовувати його для «допорогових» закупівель, а пункт 12 передбачає механізм проведення закупівлі товару від 100 тис. грн через запит пропозицій постачальників у каталозі [6]. Таким чином, електронний каталог став не лише факультативним інструментом, а одним із центральних способів організації закупівель окремих товарних груп у спрощеному, але конкурентному режимі. Для низки замовників та товарів він виконує роль базового каналу придбання, особливо коли йдеться про типові і повторювані потреби.

Системне значення Prozorro Market підтверджують і статистичні тенденції. У статті О. М. Вільчинської та С. В. Стебелька підкреслено, що конкурентні інструменти та електронний каталог відіграють важливу роль у забезпеченні вищого рівня конкуренції порівняно з неконкурентними підходами, а запит пропозицій постачальників демонструє один із найкращих рівнів участі учасників [1, с. 75-77]. Хоча наведені в роботі цифри стосуються ширшої системи закупівель, вони свідчать, що каталог має не лише процедурне, а й економічне значення для ринку.

Нормативна основа функціонування електронного каталогу. Нормативний фундамент Prozorro Market складають кілька взаємопов'язаних актів різного рівня. Перший блок – це Закон України «Про публічні закупівлі», який визначає поняття електронного каталогу, електронної системи закупівель, договору про закупівлю, коло замовників і загальні принципи закупівель [4]. Базова законодавча конструкція важлива тим, що закладає межі підзаконної конкретизації: будь-які детальні правила каталогу мають відповідати принципам добросовісної конкуренції, максимальної економії, відкритості та недискримінації.

Другий блок нормативного регулювання становить постанова Кабінету Міністрів України № 822 «Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу» [5]. Саме цей Порядок визначає логіку структурування каталогу, правила відбору постачальників, ролі суб'єктів, процедури адміністрування категорій і загальні алгоритми використання каталогу в електронній системі. Показово, що правове життя інституту значною мірою винесено саме на рівень підзаконного регулювання. З одного боку,

це забезпечує гнучкість і можливість швидкого вдосконалення процедур, а з іншого – породжує ризик нестабільності та надмірної залежності від управлінських рішень уряду.

Третій блок – постанова Кабінету Міністрів України № 1178, яка сформувала особливий правовий режим закупівель на період воєнного стану. В чинній редакції вона не просто дозволяє, а в низці випадків фактично орієнтує замовників на використання електронного каталогу. Пункт 11 Особливостей передбачає можливість використання каталогу для закупівель товарів і послуг нижче порогів; пункт 11-2 – обов'язковість його застосування для визначених категорій продуктів харчування; пункт 12 – проведення запиту пропозицій постачальників через каталог для товарів від 100 тис. грн та алгоритм дій у разі, якщо така закупівля не відбулася [6]. У 2024 році Prozorro окремо наголошував, що фактично закупівлі в каталозі нині відбуваються саме шляхом запиту ціни пропозицій [8].

Для електронного каталогу важливими є і суміжні нормативні акти: Цивільний кодекс України, Закон України № 4196-IX, який визначив перехідні наслідки втрати чинності Господарським кодексом України, а також закони про електронні документи та електронні довірчі послуги [21-24]. Саме ці акти забезпечують приватноправову та цифрову основу укладення і виконання договорів, електронної ідентифікації, обміну електронними документами та доведення юридичної сили волевиявлення сторін. Отже, нормативна модель Prozorro Market має комплексний характер: публічне право визначає рамку та процедури, а приватне й електронне право забезпечують договірну та технічну реалізацію результату закупівлі.

Адміністративно-правовий механізм Prozorro Market. На наш погляд, адміністративно-правовий механізм Prozorro Market доцільно розуміти як упорядковану систему правових засобів, суб'єктів, процедур і цифрових інструментів, за допомогою яких забезпечується формування каталогу, допуск постачальників, відбір найкращої пропозиції та укладення договору про закупівлю. Такий механізм має щонайменше шість взаємопов'язаних підсистем: нормативну, інституційну, процедурну, цифрову, контрольну та договірну.

Нормативна підсистема складається із закону, підзаконних актів та умов користування системою. Її завданням є встановлення обов'язкових правил поведінки для всіх учасників каталогу. Інституційна підсистема охоплює суб'єктний склад: Кабінет Міністрів України як суб'єкт нормотворення; уповноважений орган у сфері закупівель; державне підприємство «Прозорро» як адміністратора електронної системи; централізовані закупівельні організації та адміністраторів категорій; замовників; постачальників; органи контролю та органи оскарження [5; 10; 16]. Для кожного з цих суб'єктів характерний особливий набір владних, організаційних або договірних повноважень.

Процедурна підсистема охоплює алгоритм формування профілів і категорій товарів, кваліфікації постачальників, подання пропозицій, ініціювання запиту ціни пропозицій, автоматичного чи напівавтоматичного відбору, укладення договору та подальшого оприлюднення інформації. На відміну від відкритих торгів, де основним регулятором є тендерна документація конкретного замовника, у Prozorro Market значний масив процедурної стандартизації вбудовано в сам каталог. Це є перевагою з позиції швидкості, але водночас означає підвищену важливість якості адміністративного адміністрування.

Цифрова підсистема включає електронну систему закупівель, авторизовані електронні майданчики, електронні документи, електронну ідентифікацію, інформаційні сервіси, аналітичні модулі та інтероперабельність із суміжними реєстрами. Фактично цифрова форма тут не є лише способом фіксації дій; вона стає структурним елементом правового механізму. Від того, як побудовані інтерфейси, логіка підтвердження дій користувача, структура даних та аналітичні фільтри, залежить реалізація принципів відкритості, простежуваності і рівного доступу.

Контрольна підсистема складається з моніторингу закупівель, контролю з боку Держаудитслужби, розгляду скарг Антимонопольним комітетом України, а також судового перегляду дій замовників і контролюючих органів. Як підкреслив Верховний Суд у низці справ, будь-який контрольний акт у сфері закупівель повинен бути конкретним, обґрунтованим і мотивованим; орган контролю зобов'язаний наводити не лише загальне посилання на правову норму, а й фактичний опис порушення [19]. Це має пряме значення й для Prozorro Market, де формалізованість електронних процедур не скасовує вимогу до належного мотивування рішень.

Договірна підсистема завершує механізм Prozorro Market. Саме вона перетворює публічно-правову процедуру відбору на конкретне майнове зобов'язання між замовником і постачальником. Договір про закупівлю є договором у сфері господарського обороту в значенні Закону України «Про публічні закупівлі» та цивільного законодавства, з урахуванням спеціального перехідного регулювання у сфері юридичних осіб та господарської діяльності [4; 21; 22]. Отже, адміністративно-правовий механізм каталогу не зникає після завершення електронної частини процедури, але й не поглинає повністю договірний вимір – обидві сфери співіснують і взаємодіють.

Подвійна природа Prozorro Market: публічно-правовий і приватно-правовий виміри. Обов'язковою умовою повноцінного дослідження Prozorro Market є показ його подвійної природи. Публічно-правовий вимір полягає в тому, що сам каталог існує не як приватна торговельна платформа, а як елемент державної інфраструктури публічних закупівель. Держава визначає правила доступу до системи, встановлює пороги, компетенцію суб'єктів, порядок формування каталогу, межі допустимої поведінки замовника, принципи

контролю та оскарження [4-6]. Каталог функціонує в межах режиму публічного адміністрування, а його використання прив'язане до реалізації владно організованої бюджетної діяльності.

Водночас приватно-правовий вимір виявляється не менш виразно. Постачальники, які проходять відбір до каталогу, реалізують свободу підприємницької діяльності, вступають у конкурентні відносини з іншими суб'єктами ринку, формують комерційні пропозиції, обирають цінову стратегію та, за результатами відбору, укладають договори, що породжують майнові права та обов'язки. У цьому сенсі Prozorro Market є середовищем організованої ринкової взаємодії, хоча і жорстко модифікованої нормами публічного права.

Подвійність інституту проявляється і в юридичній природі дій його учасників. Дії державного адміністратора системи, централізованих закупівельних організацій та контролюючих органів мають адміністративно-процедурний характер, оскільки спрямовані на організацію та нагляд. Дії постачальника та замовника на стадії укладення й виконання договору мають уже переважно приватноправовий характер. Саме ця змішаність часто ускладнює правову кваліфікацію конфліктів: одні спори стосуються законності адміністративних рішень щодо допуску чи контролю, інші – належного виконання договору поставки або відповідності товару.

З точки зору адміністративного права принципово важливо не розчинити приватноправовий вимір у владній процедурі. Надмірна стандартизація чи неконтрольована дискреція адміністратора категорії може деформувати конкуренцію, обмежити доступ нових постачальників або знизити якість товарних специфікацій. З позиції приватного права небезпекою, навпаки, є ігнорування публічних обмежень: сторони не можуть посилатися на автономію волі так, ніби електронний каталог функціонує поза сферою імперативних закупівельних правил. Отже, подвійна природа Prozorro Market не є абстрактною теоретичною рисою – вона визначає практику правозастосування.

Процедура використання Prozorro Market як адміністративна процедура. У сучасному стані правового регулювання закупівля через Prozorro Market відбувається, по суті, шляхом запиту пропозицій постачальників [8]. Це означає, що замовник не формує повноцінної тендерної документації за моделлю відкритих торгів, а працює в межах уже сформованої категорії та специфікації товару. Для товарів вартістю менше ніж 500 тис. грн замовник може в межах специфікації товару визначити інформацію про характеристики та їх допустимі значення; для товарів від 500 тис. грн запит пропозицій здійснюється відповідно до специфікації, сформованої адміністратором електронного каталогу, без можливості самостійно визначати допустимі значення характеристик [6].

Саме цей механізм демонструє адміністративно-процедурну природу каталогу. Межі дій замовника визначені наперед; частина дискреції передана адміністратору категорії; процедура істотно уніфікована; часові рамки скорочені; а сам процес побудований на принципі використання вже верифікованої бази постачальників. У практичному сенсі це зменшує ризик помилок при підготовці документації та знижує витрати часу. Однак така модель вимагає особливої уваги до якості первинної стандартизації категорій і профілів товару.

Зі змісту інфобокс-матеріалів Prozorro випливає, що каталог розрахований передусім на стандартизовані товари, щодо яких можливо виробити типову специфікацію й організувати ринкову конкуренцію в спрощений спосіб [7; 8]. Відтак каталожна модель не є універсальною для будь-якого предмета закупівлі. Її ефективність знижується там, де товар має складну індивідуалізацію, вимагає тонкого налаштування технічних характеристик або де питання якості не зводяться до опису кількох уніфікованих параметрів. Це означає, що межі застосування Prozorro Market повинні визначатися не тільки вартісними порогами, а й характером предмета закупівлі.

Адміністративно-правовий характер процедури проявляється і в тому, що в разі, коли закупівля через каталог не відбулася, законодавство встановлює подальший алгоритм дій замовника. Згідно з пунктом 12 Особливостей, замовник може або застосувати відкриті торги, або повторити запит пропозицій у каталозі [6]. Отже, процедура не є суто дискретною і побудованою на необмеженій свободі розсуду; навпаки, вона вбудована у загальний регулятивний ланцюг публічної закупівлі.

На нашу думку, з точки зору теорії адміністративного процесу Prozorro Market можна розглядати як спрощену електронну адміністративну процедуру відбору контрагента, що завершується укладенням господарського договору. Саме таке розуміння найкраще відображає зв'язок між владно організованою процедурою і приватноправовим результатом.

Інституційний вимір: адміністратор системи, централізовані закупівельні організації та адміністратори категорій. Однією з найменш досліджених, але принципово важливих тем є правовий статус суб'єктів, які забезпечують функціонування Prozorro Market. На інформаційному рівні Prozorro пояснює, що електронний каталог формується і наповнюється адміністраторами е-каталогу – централізованими закупівельними організаціями [7; 8]. Проте з точки зору адміністративного права цього опису недостатньо. Потрібно чітко розмежовувати: 1) державного адміністратора електронної системи закупівель; 2) централізовані закупівельні організації як суб'єктів, уповноважених формувати й супроводжувати каталог; 3) адміністраторів окремих категорій; 4) авторизовані електронні майданчики як технічні інтерфейси доступу.

Усі названі суб'єкти виконують різні функції, але їх повноваження не завжди достатньо виразно розмежовані на рівні закону. Унаслідок цього виникає ризик змішування технічних, організаційних

та владно-регулятивних рішень. Наприклад, формування товарної специфікації одночасно має технічний, ринковий і правовий вимір: від нього залежить доступ постачальників, реальна конкуренція та якість задоволення потреб замовника. Водночас процедура ухвалення таких рішень, стандарти їх мотивування та можливість їх перевірки докладно не врегульовані.

З погляду адміністративно-правової науки це свідчить про потребу у концепції «функціональної публічної адміністрації» в межах каталогу. Частина дій, що формально здійснюються підприємствами або організаціями, фактично мають владно-організаційний вплив на права та інтереси учасників ринку. Тому до таких рішень повинні застосовуватися вимоги прозорості, обґрунтованості, недискримінаційності та можливості перегляду. Якщо цього не зробити, електронний каталог ризикує перетворитися на простір прихованої адміністративної дискреції.

У практичному плані це означає необхідність: а) законодавчо уточнити статус адміністратора електронного каталогу; б) визначити мінімальні стандарти формування товарних профілів; в) передбачити процедури консультацій із ринком щодо оновлення специфікацій; г) забезпечити фіксацію й публічне пояснення рішень про включення, виключення чи зміну товарних позицій. Лише за таких умов інституційний блок Prozorro Market відповідатиме вимогам належного публічного адміністрування.

Контроль, моніторинг і судовий захист у сфері використання Prozorro Market. Як і будь-який інший спосіб публічної закупівлі, Prozorro Market не існує поза межами контрольної юрисдикції держави. Використання каталогу підлягає моніторингу органів державного фінансового контролю, а рішення чи дії замовників можуть стати предметом оскарження та судового перегляду. У цьому сенсі каталог не спрощує правовий режим до рівня «безспірної цифрової покупки», а лише модифікує процедуру відбору постачальника. Усе інше – принципи, обов'язок правомірності, відповідальність, контроль – зберігається в повному обсязі.

Правові позиції Верховного Суду мають тут фундаментальне значення. У постанові КАС ВС від 23.02.2023 у справі № 640/7924/20 Суд фактично закріпив ідею, що винятки з обов'язкової процедури закупівлі мають тлумачитися вузько, а правомірність вибору способу закупівлі залежить від чіткої нормативної підстави і компетенції замовника [17]. Для Prozorro Market це означає, що замовник не може довільно тлумачити каталог як будь-яку зручну альтернативу – його використання повинно спиратися на прямі приписи законодавства.

У постанові від 14.12.2023 у справі № 160/14058/21 Верховний Суд наголосив на обов'язковості належного планування закупівель і логічного зв'язку між річним планом та наступними діями замовника [18]. Для електронного каталогу ця позиція не втрачає значення: навіть якщо каталог спрощує вибір постачальника, він не усуває обов'язок замовника включити закупівлю до річного плану та забезпечити належне бюджетне й процедурне підґрунтя.

Нарешті, одна з найважливіших позицій Верховного Суду стосується стандартів мотивованості висновків органу моніторингу. У справі № 640/467/19 Суд зазначив, що контролюючому органу недостатньо просто констатувати факт порушення; він зобов'язаний конкретно описати його зміст, вказати порушену норму, навести реквізити документів і фактичні обставини, які підтверджують наявність порушення [19]. У контексті Prozorro Market це особливо важливо, оскільки спрощені і стандартизовані електронні процедури інколи провокують формальний підхід контролерів: помилка або відхилення від алгоритму має бути оцінене з урахуванням реального змісту дії, а не лише шаблонної невідповідності.

Потребує додаткового осмислення і роль органу оскарження. Дайджест Верховного Суду містить низку позицій щодо діяльності адміністративної колегії Антимонопольного комітету України, зокрема про межі розгляду скарги, доступ до суду та вимоги до мотивування рішень [16]. Крім того, у справі № 640/549/19 Верховний Суд сформулював орієнтири щодо судового контролю за рішеннями органу оскарження у сфері закупівель [20]. Хоча електронний каталог не відтворює повністю класичну модель тендерного оскарження, загальний стандарт належного адміністративного рішення залишається застосовним і тут. Саме тому розвиток Prozorro Market неможливий без одночасного розвитку процедур контролю та перевірки рішень, що формують доступ до каталогу і наслідки його використання.

Проблеми чинної моделі Prozorro Market. Перша проблема полягає у фрагментарності нормативного регулювання. Базове визначення каталогу міститься в законі, але майже всі ключові процедурні елементи – на рівні підзаконних актів та технічних правил системи [4-6]. Така конструкція забезпечує адаптивність, однак послаблює передбачуваність правозастосування. Зміни в підзаконному регулюванні можуть істотно змінити реальний зміст прав і обов'язків замовників та постачальників, тоді як закон не містить достатньо деталізованих запобіжників.

Друга проблема стосується інституційної невизначеності. Роль адміністраторів категорій, порядок прийняття ними рішень, вимоги до мотивування специфікацій та критерії їх оновлення залишаються недостатньо прозорими для зовнішнього ринку. Це особливо відчутно у випадках, коли постачальник вважає, що сформована категорія звужує коло потенційних учасників або не відображає сучасний стан ринку. За відсутності зрозумілих процедур перегляду таких рішень формується ризик прихованої дискреції.

Третя проблема – неповна врегульованість питання еквівалентності та якості товару. У каталозі технічна специфікація, з одного боку, повинна бути достатньо детальною, щоб забезпечити стандартизацію,

а з іншого – не може бути надмірно жорсткою, якщо це обмежує конкуренцію. Саме в цій точці перетинаються інтереси замовника, постачальника і держави. Наявна модель поки що не дає достатньо чітких інструментів для розв'язання спорів щодо співвідношення профілю товару і конкретної пропозиції.

Четверта проблема пов'язана з контрольним виміром. Наукові дослідження переконливо показують, що сфера публічних закупівель загалом страждає від недоліків моніторингу, складностей з обґрунтуванням очікуваної вартості та наявності корупційних ризиків [1, с. 69-70; 2, с. 50-52]. У випадку Prozorro Market ці ризики мають іншу форму: вони концентруються не стільки в тендерній документації, скільки в якості профілів товарів, логіці відбору постачальників, структурі допуску до каталогу та подальшому контролі за виконанням договорів.

П'ята проблема має стратегічний характер і стосується перспектив законодавчого розвитку. У наукових публікаціях 2024 року електронні каталоги прямо згадуються серед інструментів, які повинні бути посилені або закріплені в процесі подальшої модернізації закупівельної системи [3, с. 21-22]. Це свідчить про те, що Prozorro Market потребує не лише технічних оновлень, а й більш стабільного місця в законодавчій архітектурі.

Перспективи розвитку Prozorro Market. Перспективи розвитку Prozorro Market слід пов'язувати не просто з розширенням кількості категорій товарів, а з якісним удосконаленням адміністративно-правового механізму. По-перше, електронний каталог має бути краще інтегрований у законодавчий текст Закону України «Про публічні закупівлі». Нині закон містить лише дефінітивну основу, тоді як ключові режими функціонування винесені на рівень урядового порядку та особливостей воєнного стану [4-6]. Законодавча кодифікація основних правил каталогу підвищила б правову визначеність і зменшила б залежність від частої зміни підзаконного регулювання.

По-друге, перспективним є розвиток інтероперабельності каталогу з іншими державними інформаційними системами. У науковій літературі моніторинг і аналітичне забезпечення закупівель розглядаються як ключові напрями підвищення їх ефективності [1; 2]. Для Prozorro Market це означає необхідність глибшої інтеграції з реєстрами постачальників, податковою інформацією, сервісами електронної ідентифікації та аналітичними інструментами оцінки цінових аномалій. Така інтеграція повинна бути врегульована не лише технічно, а й правово, з урахуванням вимог захисту даних і належної адміністративної процедури.

По-третє, потрібна більша прозорість у формуванні специфікацій товарів і профілів категорій. Доцільним видається запровадження процедур ринкових консультацій, публічного обговорення істотних змін профілів та обов'язку оприлюднювати коротке обґрунтування таких змін. Це підвищить довіру до каталогу і допоможе уникати дискримінаційних або застарілих характеристик.

По-четверте, необхідно вдосконалити контрольний контур Prozorro Market. Йдеться не про посилення формального контролю, а про підвищення якості моніторингу. Правові позиції Верховного Суду вимагають конкретності, вмотивованості та фактичної визначеності висновків органів контролю [19]. Для закупівель через каталог це означає, що орган моніторингу повинен оцінювати не лише факт технічного відхилення, а й його вплив на законність, конкуренцію та результат закупівлі.

По-п'яте, розвиток Prozorro Market повинен враховувати повоєнне відновлення і євроінтеграцію. У працях сучасних українських дослідників електронні каталоги, централізовані закупівлі, цифровізація та штучний інтелект розглядаються як інструменти майбутньої модернізації всієї системи закупівель [3, с. 22-24]. У цьому контексті Prozorro Market може стати платформою для поширення стандартизованих закупівель, зниження вартості типових товарів, підтримки національного виробника та розвитку прозорої конкуренції в сегментах масового попиту.

Висновок. Prozorro Market у сучасній системі публічних закупівель України слід розглядати не як допоміжний сервіс, а як окремий інститут, що посідає самостійне місце в механізмі правового регулювання закупівельних відносин. Його правова природа є подвійною. З одного боку, каталог функціонує в межах імперативного режиму публічного права: держава визначає правила формування та використання каталогу, суб'єктний склад, межі компетенції, підстави і порядок контролю, а також вартісні та предметні умови застосування [4-6]. З іншого боку, кінцевим результатом використання каталогу є виникнення договірних майнових відносин між замовником і постачальником, які регулюються також нормами цивільного законодавства та спеціального законодавства про юридичних осіб і господарську діяльність [21; 22]. Саме це поєднання робить Prozorro Market одним із найбільш цікавих і перспективних прикладів змішаного правового інституту у сфері цифрового публічного адміністрування.

У ході дослідження встановлено, що чинний адміністративно-правовий механізм Prozorro Market включає нормативну, інституційну, процедурну, цифрову, контрольну та договірну підсистеми. Нормативну основу становлять Закон України «Про публічні закупівлі», постанова Кабінету Міністрів України № 822 та постанова № 1178 [4-6]. Інституційний блок охоплює уповноважений орган, державного адміністратора системи, централізовані закупівельні організації, адміністраторів категорій, замовників, постачальників, контролюючі органи та органи оскарження. Процедурний блок побудований навколо стандартизованого відбору постачальника через запит пропозицій постачальників. Цифровий блок забезпечує електронну фіксацію, автоматизацію та аналітичну підтримку дій. Контрольний блок включає моніторинг, оскарження

і судовий перегляд. Договірний блок завершує процедуру та втілює її результат у формі господарського зобов'язання.

Водночас безпосередньо Prozorro Market як самостійний адміністративно-правовий феномен залишається недостатньо розробленим у доктрині. Саме тому науковий внесок цієї статті полягає у системному обґрунтуванні подвійної природи електронного каталогу, в побудові цілісної моделі його адміністративно-правового механізму та у формулюванні практичних напрямів модернізації правового режиму Prozorro Market в умовах воєнного стану, відбудови та євроінтеграції України.

Практика Верховного Суду підтверджує, що навіть за спрощення та цифровізації процедур публічна закупівля не втрачає вимог до законності, належного планування, обґрунтованості рішень і контролю за дотриманням процедури. Винятки з обов'язкових процедур мають тлумачитися вузько; річний план залишається необхідною передумовою правомірної закупівлі; а висновки органів моніторингу повинні бути достатньо конкретними і мотивованими [17-19]. Ці позиції мають пряме значення для подальшого формування єдиної правозастосовної практики у сфері використання Prozorro Market.

На підставі проведеного аналізу вважаємо за доцільне сформулювати такі пропозиції щодо вдосконалення законодавства і практики.

Таким чином, подальший розвиток Prozorro Market повинен відбуватися у напрямі підвищення законодавчої визначеності, прозорості адміністрування, гарантованості конкуренції та інтеграції з аналітичними й контрольними інструментами публічної закупівельної системи. Лише за таких умов електронний каталог зможе виконувати не тільки функцію «швидкої закупівлі», а й функцію повноцінного правового інструменту належного публічного адміністрування, який одночасно забезпечує економію, конкуренцію, передбачуваність та юридичну захищеність учасників.

Список використаних джерел:

1. Вільчинська О. М., Стебелько С. В. Оцінка сфери публічних закупівель в господарській системі України. Фінансовий простір. 2024. № 3–4 (54). С. 69-79. DOI: https://doi.org/10.30970/fp.3-4(54).2024.698182.

2. Надтока М. О. Аналіз сучасного стану державних закупівель в Україні та перспективи впровадження європейського досвіду. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2024. Т. 35 (74). № 6. С. 49-53. DOI: https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.6/09.

3. Рєзнікова В., Пацурія Н., Поєдинок В., Головачова А. Сучасний стан правового регулювання публічних і оборонних закупівель та напрями його удосконалення в період повоєнного економічного відновлення України. *Право України*. 2024. № 9. С. 14-27. DOI: 10.33498/louu-2024-09-014.

4. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII / *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text.

5. Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу : постанова Кабінету Міністрів України від 14.09.2020 № 822 / *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/822-2020-%D0%BF.

6. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування : постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 / *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF.

7. Е-каталог в Прозорро. Як проходить процедура закупівлі // Prozorro. Інфобокс. 09.10.2023. URL: https://infobox.prozorro.org/articles/e-katalog-v-prozorro-internet-magazin-dlya-derzhavnih-zamovnikiv.

8. Найшвидший спосіб закупити товар в конкурентний метод. Детальний опис функціонування Prozorro Market // Prozorro. Інфобокс. 21.08.2024. URL: https://infobox.prozorro.org/articles/nayshvidshiy-sposib-zakupiti-tovar-v-konkurentniy-metod.

9. Prozorro-market для замовників: усе, що необхідно знати // BALANCE. URL: https://balance.ua/news/post/prozorro-market-dlya-zakazchikov-vse-chto-neobxodimo-znat.

10. Про нас | Prozorro. Як працює система Prozorro. URL: https://prozorro.gov.ua/about.

11. World Bank Group. Benchmarking Public Procurement 2016: Assessing Public Procurement Systems in 77 Economies. Washington, DC : World Bank, 2016.

12. World Bank Group. Benchmarking Public Procurement 2017: Assessing Public Procurement Regulatory Systems in 180 Economies. Washington, DC : World Bank, 2017.

13. World Bank. Results and Performance of the World Bank Group 2023. Washington, DC : World Bank, 2023.

14. Здирко Н. Г. Удосконалення інформаційного забезпечення економічного аналізу системи публічних закупівель на основі міжнародного досвіду. Інтернаука. Серія: Економічні науки. 2020. Т. 2. № 4 (36). С. 46-58.

15. Петруненко Я. В. Зарубіжний досвід регулювання публічних закупівель як господарсько-правового засобу забезпечення ефективного використання державних коштів. Правова держава. 2019. № 34. С. 23-28. DOI: http://dx.doi.org/10.18524/2411-2054.2019.34.169526.

16. Дайджест судової практики Верховного Суду щодо вирішення спорів у сфері публічних закупівель // Верховний Суд. 03.09.2024. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/info_anons_daidgest_oglyad/1659891/.

17. Постанова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 23.02.2023 у справі № 640/7924/20. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/109138617.

18. Постанова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 14.12.2023 у справі № 160/14058/21. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/115665900.

19. Постанова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 05.03.2020 у справі № 640/467/19. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88062082.

20. Постанова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 06.10.2022 у справі № 640/549/19. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/106653174.

21. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV / *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text.

22. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб : Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX / *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text.

23. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV / *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text.

24. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII / *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text.

Дата надходження статті: 12.11.2025
Дата прийняття статті: 10.12.2025
Опубліковано: 30.12.2025